

Rådets konklusioner af 21. maj 2014 om kulturarv som en strategisk ressource i et bæredygtigt Europa

(2014/C 183/08)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM ANERKENDER:

1. at traktaten bestemmer, at Unionen skal sikre, at den europæiske kulturarv beskyttes og udvikles
2. at kulturarven består af nedarvede ressourcer i alle former og aspekter, både håndgribelige, uhåndgribelige og digitale (digitale fra starten eller digitaliseret senere), herunder monumenter, lokaliteter, landskaber, kvalifikationer, praksis, viden og udtryk for menneskelig kreativitet samt samlinger, der bevares og forvaltes af offentlige og private organer som museer, biblioteker og arkiver. Den hidrører fra samspillet mellem mennesker og steder gennem tiden og er i stadig forandring. Disse ressourcer er af stor værdi for samfundet ud fra et kulturelt, miljømæssigt, socialt og økonomisk synspunkt, og en bæredygtig forvaltning heraf er derfor et strategisk valg for det 21. århundrede
3. at kulturarven er et stort aktiv for Europa og en vigtig del i det europæiske projekt
4. at kulturarven som en ikkevedvarende ressource, der er unik og ikke kan erstattes eller udskiftes, i dag står over for store udfordringer i form af kulturelle, miljømæssige, sociale, økonomiske og teknologiske forandringer, der har indvirkning på alle aspekter af det moderne liv

SOM UNDERSTREGER:

5. at kulturarven spiller en vigtig rolle i skabelsen og styrkelsen af social kapital, fordi den kan
 - a) inspirere og tilskynde borgerne til at deltage i det offentlige liv
 - b) øge livskvaliteten og trivslen for mennesker og deres samfund
 - c) fremme mangfoldighed og dialog mellem kulturer ved at bidrage til en stærkere følelse af at tilhøre et større fællesskab og til en bedre mellemfolkelig forståelse og respekt
 - d) medvirke til at mindske sociale uligheder, lette social inklusion og kulturel og social deltagelse samt fremme dialog mellem generationer og social samhørighed
 - e) give mulighed for at udvikle kvalifikationer, viden, kreativitet og innovation
 - f) være et effektivt uddannelsesredskab for formel, ikkeformel og uformel uddannelse, livslang læring og uddannelse
6. at kulturarven har en vigtig økonomisk indvirkning, også som en integrerende del af de kulturelle og kreative sektorer, fordi den bl.a.
 - a) udgør en stærk drivkraft for en inklusiv lokal og regional udvikling og skaber betydelige eksterne virkninger, især i form af styrkelse af en bæredygtig kulturturisme
 - b) støtter en bæredygtig udvikling og fornyelse af landdistrikter og byer som illustreret ved initiativer iværksat af mange europæiske regioner og byer
 - c) skaber forskellige typer beskæftigelse
7. at kulturarven spiller en særlig rolle i opfyldelsen af Europa 2020-strategiens mål om »intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst«, fordi den har en social og økonomisk indvirkning og bidrager til miljømæssig bæredygtighed
8. at kulturarven går på tværs af flere offentlige politikområder foruden kulturpolitikken såsom dem, der har tilknytning til regionaludvikling, social samhørighed, landbrug, maritime anliggender, miljø, turisme, uddannelse, den digitale dagsorden, forskning og innovation. Disse politikker har en direkte eller indirekte indvirkning på kulturarven, og kulturarven indeholder samtidig et stærkt potentiale for opfyldelsen af politikmålene. Dette potentiale bør derfor anerkendes og udvikles fuldt ud

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL INDEN FOR DERES RESPEKTIVE KOMPETENCEOMRÅDER OG I FULD OVERENSSTEMMELSE MED NÆRHEDSPRINCIPPET:

9. at anerkende kulturarvens iboende værdi og udnytte kulturens og kulturarvens potentiale som en fælles strategisk ressource for udvikling af et samfund, der bygger på demokratiske, etiske, æstetiske og økologiske værdier, navnlig i krisetider
10. at styrke dialogen med kulturarvens interessenter for at identificere og gennemføre koordinerede politikker og foranstaltninger med henblik på en bæredygtig forvaltning og udvikling af kulturarven og fremme samarbejdet med internationale og mellemstatslige organisationer, navnlig med Europarådet
11. at mobilisere disponible ressourcer til støtte, styrkelse og fremme af kulturarven via en integreret og helhedsorienteret tilgang, idet der tages hensyn til dens kulturelle, økonomiske, sociale, miljømæssige og videnskabelige komponenter
12. at bidrage til mainstreaming af kulturarven i nationale politikområder og EU-politikker
13. at identificere og bygge videre på de synergier, der er skabt mellem EU-politikker og nationale offentlige politikområder foruden kulturpolitikken såsom regional udvikling, samhørighed, landbrug, maritime anlæggender, miljø, energi og klima, turisme, uddannelse, forskning og innovation for at skabe en merværdi
14. om muligt at forbedre adgangen til finansiering, gøre fuld brug af de programmer, der er til rådighed i den offentlige og den private sektor, og opfordre til investeringer i kulturarven som led i integrerede strategier for bæredygtig lokal og regional udvikling inden for nationale programmer og EU-programmer, der er til rådighed, samt inden for EU-strukturfondene i overensstemmelse med partnerskabsaftalerne
15. at fortsætte med at støtte EU-tiltag vedrørende det europæiske kulturarvsmærke⁽¹⁾
16. at fortsætte med at fremme uddannelse inden for kulturarv, bevidstgøre offentligheden om kulturarvens potentiale for bæredygtig udvikling og opfordre til offentlig deltagelse, særlig fra børn og unge, i samarbejde med civilsamfundet
17. at forbedre indsamling og analyse af kvalitativt materiale og kvantitative data, bl.a. statistikker, om kulturarven
18. at fremme finansiering, udvikling og formidling af digitalt kulturelt indhold samt tilgængeligheden af innovative kulturarvsrelaterede tjenester, der har kulturel og uddannelsesmæssig værdi for borgerne, og fremme offentlig adgang til disse digitale kulturarvskilder og -tjenester, bl.a. via Europeana

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL:

19. at fremme langsigtede politikmodeller for kulturarv, der er evidensbaserede og samfunds- og borgerdrevne
20. at styrke kulturarvens rolle i en bæredygtig udvikling med fokus på by- og landdistriktplanlægning og sanerings- og rehabiliteringsprojekter
21. at fremme netværkssamarbejde og partnerskaber mellem kulturarv og andre politiske områder, mellem offentlige og private aktører på alle relevante områder og på forskellige forvaltningsniveauer
22. at overveje at medtage kulturarv i Rådets næste arbejdsplan for kultur, der skal gennemføres fra og med 2015
23. at styrke det grænseoverskridende, tværregionale og tværnationale samarbejde om kulturarv med relevante interessenter

⁽¹⁾ EUT L 303 af 22.11.2011, s. 1.

24. at fremme traditionel viden og kunnen, der er nødvendig for beskyttelse, bæredygtig forvaltning og udvikling af kulturarven, og som bør gives videre til kommende generationer for at forbedre den menneskelige kapital og sikre den fortsatte beskyttelse af og adgang til Europas kulturværdier
25. at samarbejde yderligere om en udviklingsdagsorden for kulturarv og øge støtten til forskningsinitiativer vedrørende kulturarv inden for EU's rammeprogram for forskning og innovation, Horisont 2020, såsom det fælles programlægningsinitiativ om kulturarv og global forandring

OPFORDERER KOMMISSIONEN TIL:

26. at fortsætte analysen af den økonomiske og sociale indvirkning af kulturarven i EU og bidrage til udviklingen af en strategisk tilgang til kulturarv
 27. i revisionen af Europa 2020-strategien at tage hensyn til kulturarvens bidrag til at nå strategiens mål
 28. at tage hensyn til kulturarvens specifikke karakter, når den anvender statsstøttereferne
 29. at fremme udveksling og anvendelse af god praksis, som hidrører fra projekter, der finansieres som led i EU-programmer til fremme af bæredygtig anvendelse og forvaltning af kulturarven
 30. på EU-plan yderligere at støtte netværkssamarbejde og samling af ressourcer mellem kulturarvseksperter og aktører i den offentlige og den private sektor og civilsamfundsorganisationer.
-